

Korsakow's syndrom

Overdreven anvendelse af alkohol kan være skadelig for hjernens funktion. Der ses en forbigående nedsættelse af funktionerne ved beruselse. Den strækker sig fra den velkendte impulsivitet og ubritiske adfærd ved sværere beruselse til den totale bevidstløshed og evt. død ved svær beruselse. De lettere – behagelige – grader af beruselse skal ikke omtales her. Efter en svær beruselse kan der være "huller" i hukommelsen for de begivenheder som personen har oplevet som i udtalte tilfælde kaldes "black-out".

De meste varige skader ligger indenfor demens området. Der er tale om en (kronisk) "organisk hjerneskade" d.v.s. en varig beskadigelse af hjernevævet karakteriseret ved svækket hukommelse, tænkeevne og dømmekraft. Der er ikke sikker viden om hvordan, i hvor høj grad og hvor uheldelig den demens er som forårsages af alkohol. Korsakow's (el. Korsakoff) syndrom er en særlig form for demens som ikke direkte forårsages af alkohol men af vitaminmangel som også kan have andre årsager end alkoholmisbrug.

Korsakow's syndrom er en form for organisk amnestisk syndrom d.v.s. hukommelsessvækkelse. Navnet Korsakow benyttes når alkoholer er med som årsagsfaktor. Den samme form for hukommelsessvækkelse kan ses efter forgiftninger med tungmetaller fx bly, hjernebetændelse, hjernesvulster og iltmangel. Når alkohol er involveret skyldes lidelsen mangel på vitamin B1 (tiamin) som er forårsaget af alkoholmisbrug. B1 mangel kan også optræde ved hungersnød og ved tarmsygdom som forhindrer optagelse af vitaminet fra kosten.

Korsakow's syndrom kan udvikle sig i forbindelse med akut alkohol forgiftning og samtidig tiamin (B1) mangel. Den akutte tilstand med tiaminmangel kaldes Wernicke's encefalopati (hjerneskade) opkaldt efter (en anden) læge Wernicke. Den akutte tilstand viser sig ved bevidsthedsforstyrrelser, forstyrrelser af bevægelserne og især øjenbevægelserne. Hvis tilstanden ikke behandles hurtigt (med tiamintilførelse) fås hukommelsessvækkelses tilstanden: Korsakow's syndrom. Sommetider kalder man Korsakow's syndrom for Wernicke – Korsakow's syndrom.

Symptomerne er hukommelsessvækkelse både for det som tidligere er indlært og for nye ting som skal huskes. Det som ligger langt tilbage fx barndommen går det bedre med at huske. For de ting som nylig er oplevet og som kun huskes delvis og med "huller" vil der være en tendens til at udfylde hullerne med "selvopfundet" materiale.

Personen forsøger således at give en sammenhængende og meningsfuld beskrivelse af hvad han tror han har oplevet. Den vil ofte være svært afvigende fra hvad andre (korrekt) har hukommelse om. Denne tendens til at udfylde erindringshuller med fantasier kaldes: konfabulationer.

Der er som ved andre former for demens kun begrænsede eller ingen behandlingsmuligheder. Demens i forbindelse med alkoholindtagelse menes at kunne bedres ved længerevarende ophør med indtagelsen. Der mangler dog sikker viden.